

Har vi en offentlig sektor for vår tid?

Une Tangen
KS Forskning, innovasjon og digitalisering

Paradokset

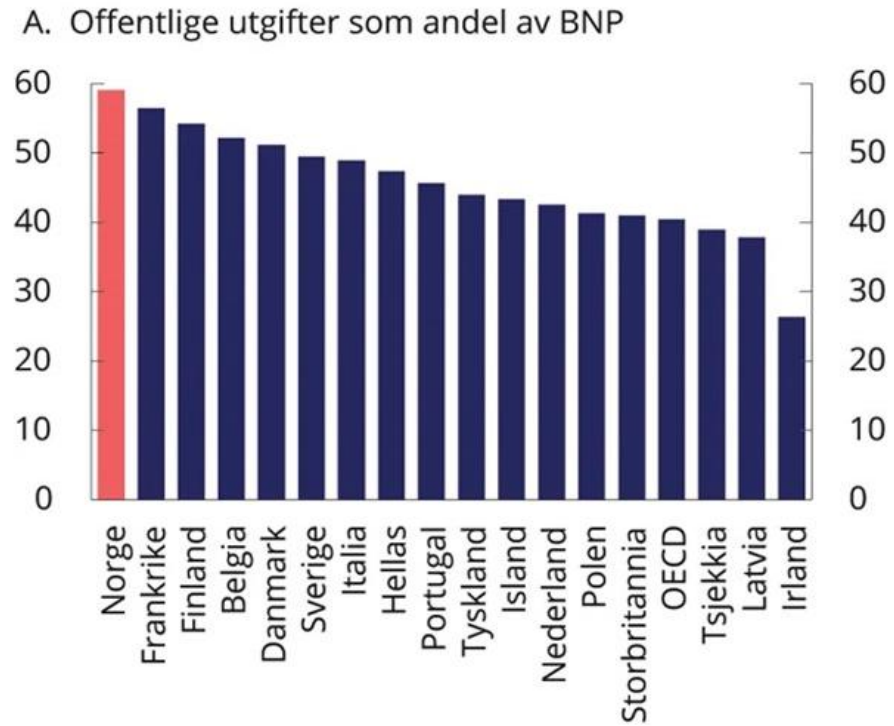
- Offentlig sektor i Norge er både omstillingsdyktig og innovativ
- Vi er effektive – i hvert fall på kjente oppgaver og innsatser
- Men står vi nå overfor mer komplekse problem som strukturene ikke tar høyde for – eller klarer å tilpasse seg?
- Paradokset/dilemmaet: Jo bedre (og mer spesialiserte) vi er på det vi vanligvis gjør, jo vanskeligere er det å finne nye løsninger

Har vi en
offentlig sektor
for vår tid?

Norge har høy ressursbruk i offentlig sektor sammenlignet med andre OECD-land

Men vi har også noen store samfunnsutfordringer

- Ensomhet
- Klima og miljø
- Psykisk uhelse
- Utenforskap og en demografifloke

Det kan ikke løses bare ved å ansette stadig flere

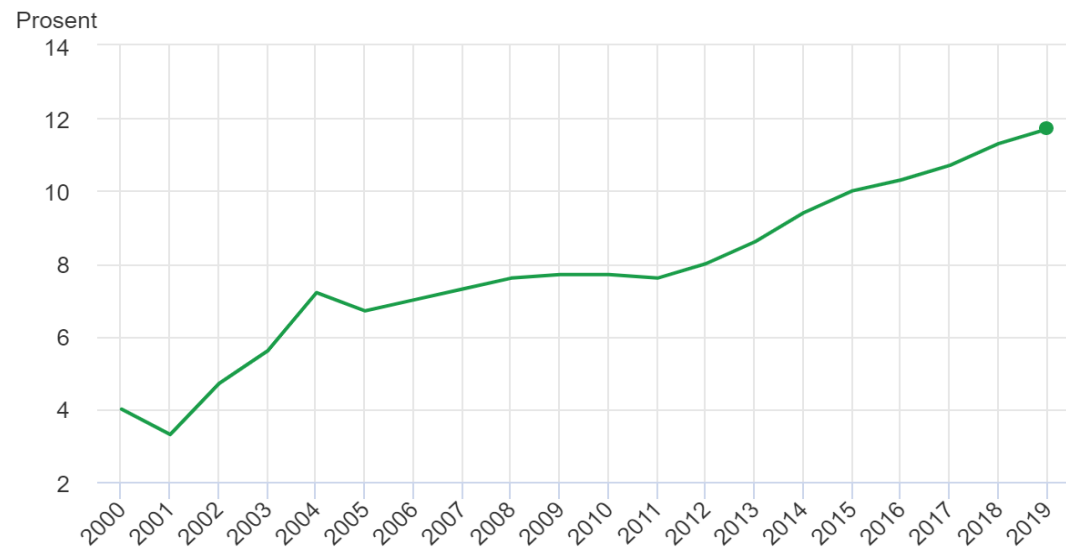
- Sosial ulikhet i helse vokser, og er økende
- Også brede samfunnslag blir rammet
- Sosiale helsedeterminanter har stor betydning for menneskenes helse **gjennom hele livet**

Nesten tolv prosent av alle barn i Norge lever i familier med lav inntekt

Det utgjør 115 000 barn

Figur 1. Andel barn under 18 år med vedvarende lav husholdningsinntekt¹. Prosent

Kilde: Inntekts- og formuesstatistikk for husholdninger, Statistisk sentralbyrå.

Unge som står utenfor arbeid, opplæring og utdanning (NEET)

En analyse av unge i NEET-kategorien

Forfattere:

Tonje Fyhn, Rebecca Lynn Radlick, Vigdis Sveinsdottir

Rapport 2-2021, NORCE Helse

Frakoblingsprosessen – hva sier de unge selv?

- Manglende tilhørighet og mangel på relasjoner er oppsiktsvekkende dominerende
  - Lav selvfølelse og mestring
  - Møtet med systemet: Følelse av å være kateball, og sprik mellom behov og tiltak/tjenester

Samhandling på kryss og tvers

Samhandlingsreform

Koordinator

Pakkeforløp

Individuell plan

Definisjonsmakt

Finansiering

Rammebetingelser som tjenestene drives og utvikles i

- Måten vi måler resultater på i offentlig sektor har stor betydning for mulighetene for samarbeid og finansiering på tvers
- Vi måler på input og aktivitet – ikke på effekter av tiltak og tjenester som settes inn
- Det er krevende for ledere og ansatte å fokusere på det som gir effekt

Menneskene strever og tjenestene strever

Har vi en offentlig sektor som

- Sikrer muligheter for samarbeid og finansiering på tvers?
- Er opptatt av effektene av tiltak og tjenester?
- Gir ledere og ansatte rammer og mål som stemmer overens med den innsatsen som er nødvendig for å oppnå ønsket effekt?

Et gjennomgående problem i offentlig sektor

- Gevinstene av nye tiltak kommer nesten alltid andre steder enn i de tjenestene som finansierer innsatsen.
- Skjeve økonomiske insitamenter er en av hovedgrunnene til at det noen ganger kan være vanskelig å etablere samarbeid mellom sektorer og forvaltningsnivåer, og med aktører utenfor offentlig sektor.
- Jo flere sektorer og budsjetter som er involvert, desto vanskeligere blir det å enes om felles mål.

«Alt som er skapt av mennesker kan endres av mennesker»

Kan vi ha som ledetråd at
innbyggerne ikke skal
komme i klemme i systemet?

Hvordan skal vi sikre at struktur og
oppbygning ikke står i veien
for å skape de beste og
mest effektive løsningene?